

BEZPIECZEŃSTWO DOKUMENTÓW PUBLICZNYCH

PRAWO, TEORIA, PRAKTYKA

Praca zbiorowa pod redakcją naukową

Krzysztofa KONOPKI

Warszawa 2021

Recenzenci

dr inż. Jerzy BARYŁKA, prof. IBOA
ppłk dr inż. Ryszard CHMIELEWSKI
dr inż. Andrzej GRZEBIELEC
prof. zw. dr hab. inż. Andrzej KOLASA
prof. zw. dr hab. Lech KOŚCIELECKI
dr inż. arch. Tomasz KOŚCIELECKI
dr Anna KUCZYŃSKA - CESARZ
doc. dr inż. Elana KISIEL
dr hab. inż. Stefan OWCZAREK
dr hab. inż. Jerzy OBOLEWICZ, prof. IBOA
dr hab. inż. Artur RUSOWICZ, prof. PW
dr hab. inż. Michał SZOTA, prof. PCz.

Skład i łamanie: Ewa Będzińska

Korekta: Anna Aniołczyk

Projekt okładki: Andrzej Sobaniec

ISBN: 978-83-951776-9-9

Copyright © by Oficyna Wydawnicza

CENTRUM RZECZOZNAWSTWA
BUDOWLANEGO SP. Z O.O.

ul. Obozowa 82A lok. 19
01-434 Warszawa
tel. 22 490 42 10, fax 22 244 24 99
e-mail: redakcja@crb.com.pl

Spis treści	Strona
HOŁYST Brunon	
Słowo wstępne	5
<i>FILIPEK Mariusz</i>	
Dokument i jego rola w systemie prawnym	7
<i>GANCZAR Małgorzata</i>	
E-dokument i jego rola w obrocie prawnym	20
<i>KONOPKA Krzysztof</i>	
Kategorie, podrabianie i przerabianie dokumentów	37
<i>HYPŚ Sławomir</i>	
Prawnokarna ochrona wiarygodności dokumentów publicznych	59
<i>BEDNARSKI Mirosław, KOZIARSKA Zuzanna</i>	
Dokument jako ślad kryminalistyczny – wybrane zagadnienia	113
<i>FILIPEK Mariusz</i>	
Kontrola dokumentów w ujęciu prawnym	137
<i>KONOPKA Krzysztof</i>	
Zabezpieczenia dowodu osobistego a bezpieczeństwo tożsamości	148
<i>KONOPKA Krzysztof</i>	
Zabezpieczenia banknotów na przykładzie waluty polskiej i wybranych walut obcych	196

BARYŁKA Adam

Bezpieczeństwo dokumentacji architektoniczno-budowlanej 243

PODBIELSKI Michał

Kategorie i zabezpieczenia dokumentów elektronicznych 264

BEDNARSKI Mirosław

Podpis w znaczeniu prawnym 287

KONOPKA Krzysztof

Identyfikacja osób na podstawie badań porównawczych pisma ręcznego i metody fałszowania podpisów 321

KONOPKA Krzysztof

Badanie autentyczności podpisu a tożsamość osobowa 343

KONOPKA Krzysztof

Badania identyfikacyjne pieczęci, stempli i ich odcisków 357

KONOPKA Krzysztof

Zakończenie 380

Słowo wstępne

Od lat w Polsce narasta problem braku jednolitego podejścia do ochrony i wytwarzania dokumentów mających istotne znaczenie dla funkcjonowania w sferze prywatnej i publicznej obywateli naszego Państwa.

Także niebagatelne są ryzyka w obszarze obrotu gospodarczego czy relacji państwo – obywatel bazujących na zasadach kodeksu administracyjnego i cywilnego. Wystarczy przytoczyć tu chociażby wielomilionowe afery w sferze prywatyzacji i odzyskiwania nieruchomości, wyłudzenia środków finansowych. Powyższe wskazuje na konieczność podjęcia pilnych działań zmierzających do usystematyzowania zarządzania cyklem życia dokumentów państwowych. Według danych statystyki policyjnej liczba przestępstw z art. 270 k.k. (podrabianie dokumentów) wynosiła średnio około 42 tys. przypadków.

Na uwagę zasługuje także posługiwanie się dokumentem innej osoby. Według obliczeń szacunkowych każdego roku w przestrzeni publicznej funkcjonuje około 2 miliony fałszywych dokumentów. Na ich podstawie wydaje się wiele decyzji, które przynoszą bezpośrednie straty dla bezpieczeństwa Państwa, obywateli i przedsiębiorców.

W codziennym obrocie ekonomiczno-finansowym jest ponad 150 rodzajów dokumentów urzędowych i kilka tysięcy dokumentów publicznych. Paraliżujący musi być fakt prawie całkowitego braku zabezpieczeń antyfałszerskich w formularzach skróconych odpisów aktów urodzenia, które stanowią prąźródło do wyrobienia dalszych dokumentów osobistych.

Położenie i członkostwo Polski w Unii Europejskiej, jak również przynależność do strefy Schengen powodują stałe zainteresowanie naszym krajem wśród obywateli państw trzecich i międzynarodowych grup przestępczych zajmujących się podrabianiem dokumentów. Aktualna praktyka emigracyjna i migracyjna w Polsce i Unii Europejskiej wskazuje na potrzebę intensywnych badań nad dokumentami wjazdowymi (wizy), dokumentami podróży i pobytu, zezwoleniami na pracę, zaproszeniami itp.

W jednym tylko roku przestępcy za pomocą podrobionych dokumentów tożsamości wyłudzyli ponad 300 milionów złotych.

Należy także zwrócić uwagę na dokumenty elektroniczne i elektroniczne procedury prawne. Są już one narzędziem informatycznych oszustw ekonomiczno-finansowych w oparciu o nowoczesne technologie informatyczne.

Wskazać również należy na niebezpieczne zjawisko kradzieży tożsamości (ostatni przypadek przywłaszczenia 8 mln zł przez konwojenta z fałszywymi danymi personalnymi).

Według danych Ministerstwa Sprawiedliwości fałszywe dokumenty wykorzystano w około 30% spraw komorniczych. Jednostkowe sprawy związane z nielegalnym przejmowaniem nieruchomości generują straty średnio około 10 mln złotych.

Około 40% decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz dokumentów medycznych bazuje na sfałszowanych dokumentach.

Wreszcie świadectwa i dyplomy ukończenia szkół są bardzo często przedmiotem fałszowania.

O wzroście przestępczości fałszerstw dowodów tożsamości (dowodów osobistych i paszportów) oraz wiz, zezwoleń na pobyt bądź na pracę świadczą informacje napływające z wielu państw, zwłaszcza tych, przez które i do których zmierzają coraz większe grupy nielegalnych imigrantów, począwszy od sierpnia 2015 r.

Mając na uwadze wpływ zabezpieczenia i wiarygodności dokumentów oraz identyfikacji tożsamości osobowej człowieka na bezpieczeństwo państwa, powstała monografia pt. „Bezpieczeństwo dokumentów publicznych – prawo, teoria, praktyka” pod redakcją Krzysztofa Konopki, która stanowi wypełnienie luki istniejącej w tej dziedzinie naukowej.

Publikacja ta ma charakter interdyscyplinarny i porusza zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa dokumentów publicznych zarówno w aspekcie teoretycznym jak i praktycznym. Niech ta publikacja przyczyni się do podniesienia bezpieczeństwa dokumentów.

Prof. zw. dr hab. dr h. c. Brunon Hołyst